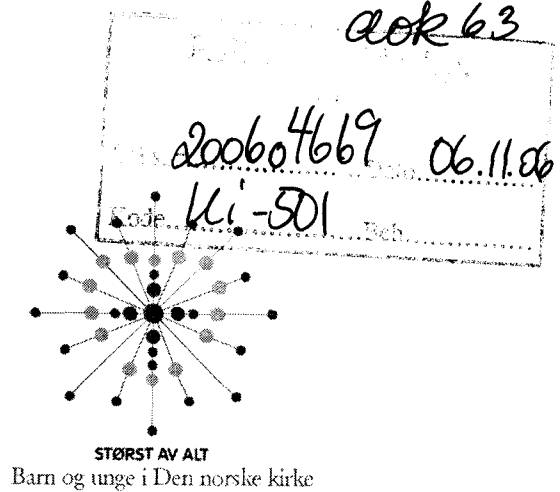

DEN NORSKE KIRKE
Nord-Østerdal prosti

Øystein Halling

Det kongelige kultur- og kirkedepartement

HØRINGSUTTALELSE

Om forholdet mellom staten og Den Norske kirke

Debatten om fremtidig kirkeordning er en omfattende høring som engasjerer mange grupperinger og institusjoner i samfunnet. Dette er en viktig prosess som har sin verdi i seg selv ved at den vekker til live et engasjement rundt kirka.

Statskirkebegrepet – et definisjonsspørsmål

Når departementet i sine spørsmål til høringsinstansene spør om statskirken bør fortsette eller avvikles, er det et nesten et umulig spørsmål ettersom det her kreves en klarering i hva som legges i statskirkebegrepet. Gjønnesutvalgets forslag om at Den Norske kirke fortsatt skal gis en særlig tilknytning til staten i forhold til andre tros- og livssynssamfunn gjennom en kortfattet kirkelov gitt av stortinget – aktualiserer tvilen om hva som kan kalles en statskirke. Særlig når denne kirkeloven forankres i en grunnlovsbestemmelse.

Nasjonalkirke

Etter denne høringsinnstans mening bør begrepet nasjonalkirke holdes sterkere frem. Gjønnesutvalgets forslag om en lovforankret kirke er klok, og i begrunnelsen for dette forslaget vises det til de kulturelle og historiske røtter. Det er vesentlig at vi i et pluralistisk samfunn ser behovet av å holde fast på vår historiske og kulturelle identitet. For at det norske folk skal kunne møte et flerkulturelt og et flerreligiøst samfunn med trygghet, er det viktig at vi har en trygg identitet i vår kultur og historie.

Statskirken har en lang historie i vår nasjon. En viss videreføring av denne tradisjon kan realiseres gjennom begrepet nasjonalkirke. Nasjonalkirken vil ha en naturlig plass ved markeringer som kongelige merkedager, historiske og kulturelle hendelser av forskjellige slag og under nasjonale sørgemarkeringer. En nasjonalkirke vil i en slik sammenheng ta vare på vår spesielle identitet som et kristent, humanistisk samfunn - og gi oss identitet i møte med den flerkulturelle og flerreligiøse hverdag som også har kommet til Norge.

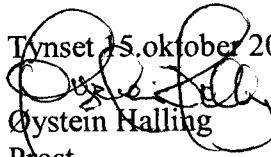
Gravferdsforvaltningen

I utgangspunktet er det et klokt argument at det bør være det offentlige som tar seg av gravferdsforvaltningen. Men det er også viktig å se på hvordan denne praksis har blitt tatt vare på av fellesrådene/ de kirkelige organer på en verdig og respektfull måte fram til i dag. Undersøkelser i den senere tid har gitt de kirkelige organer sterke tilbakemeldinger på at de utførere sine oppgaver på en respektfull og verdig måte. Fordelene ved å ta vare på denne kompetansen kan være vesentlig, og det er derfor ikke utenkelig at den lokale kirke fremdeles på vegne av det offentlige viderefører noe som det norske folk i høy grad er tilfreds med. I møte med andre livssyn kan kirken opptre profesjonelt og respektfullt og legge til rette ordninger som kan imøtegå andre livssyn og trosretningers krav og behov.

Finansiering

I sitt formular til høringsinstansene nevner departementet ikke obligatorisk livssynsavgift som et alternativ. De fremtidige finansieringsordninger vekker bekymringer hos mange med tanke på endrede relasjoner mellom stat og kirke. Finansieringsmodellene bør drøftes grundig i framtiden, og her bør obligatorisk livssynsavgift absolutt være et alternativ.

Tynset 15. oktober 2006

Øystein Halling
Prost

Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans: Prost i Nord-Østerdal prosti i Hamar bispedømme

Type høringsinstans

- ☐ Kommune
- ☐ Menighetsråd/kirkelig fellelråd/bispedømmeråd
- ☒ Prost/biskop
- ☐ Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- ☐ Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- ☐ Annen offentlig instans
- ☐ Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

DE OVERORDNEDE PRINSIPPER FOR TROS - OG LIVSSYNSPOLITIKKEN MÅ VÆRE Å HOLDE FRAM TROSFRIHET OG TOLERANSE SOM EN GRUNNBELKE I ET FLERRELIGIØST SAMFUNN. DETTE SKAL FREMME GJENSIDIG RESPEKT OG FORSTÅELSE MELLOM ULIKE TROS-OG LIVSSYNSAMFUNN.

DET BØR VÆRE STATENS ANSVAR Å DRIVE EN AKTIV TROS-OG LIVSSYNSPOLITIKK.

2. Den norske kirke som statskirke:

- ☐ Bør fortsette
- ☐ Bør avvikles
- ☒ Vet ikke / ønsker ikke å svare

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- ☐ Grunnloven
- ☒ Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- ☐ Lov om trossamfunn
- ☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- ☐ Gjennom medlemsavgift
- ☐ Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- ☒ Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- ☐ Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- ☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- ☐ Valgordningene bør være som i dag
☒ Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttede organer
☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- ☐ Ingen tillegg
☐ De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
☒ Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
☐ Det humanistiske verdigrunnlaget
☐ At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- ☒ Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)
☐ Kommunen
☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- ☐ Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
☒ Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
☐ Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare